

معرفی فعالیت های استانداردسازی بین المللی

و نحوه مشارکت در آن فعالیت ها

سازمان ملی استاندارد ایران
دفتر مطالعات تطبیقی و مشارکت در
تدوین استانداردهای بین المللی

استاندارد یعنی:

- * نظم و معیار و تعیین اندازه و مهم‌تر از آن رعایت حدود و اندازه‌ها
- * آنچه باید در کارها و امور به عنوان پایه و اساس قرار گیرد
- * میزان انطباق با الزامات و قوانین از پیش تعیین شده
- * تدوین و تعیین ویژگی‌های لازم در تولید یک فراورده و انجام یک خدمت

مزایای استاندارد

صرفه جویی در هزینه

استانداردها به بهینه سازی فعالیت ها و حذف هزینه های اضافی از طریق شناخت روال های کاری درست و مورد آزمون قرار گرفته کمک می کنند

افزایش رضایت مشتری

استانداردها با توجه به اینکه در راستای بهبود کیفیت کالا ها هستند به افزایش رضایت مشتری و افزایش فروش کمک می کنند.

دسترسی به بازارهای جدید

به گسترش بازارهای جهانی و استانداردهای بین المللی موانع تجاری را برداشته کمک می کند

افزایش سهم بازار

استانداردهای بین المللی بهره وری و مزیت رقابتی را افزایش می دهد

مزایای زیست محیطی

استانداردهای بین المللی به کاهش اثرات منفی بر محیط زیست کمک می کند.

شرکت ها یا بنگاه های اقتصادی

دولت ها

مزایای استاندارد برای ذینفعان

مصرف کنندگان

کشورهای در حال توسعه

اصول استاندارد

- **اصل اول:** استاندارد کردن **عمل ساده سازی** است که در نتیجه تلاش دسته جمعی و آگاهانه اعضا جامعه بوجود آمده و مستلزم کاهش تعداد بسیاری از موضوعات است.
- **اصل دوم:** استاندارد کردن فعالیتی است **اجتماعی و اقتصادی** که این فعالیت باید با همکاری تمامی افراد علاقمند و ذینفع و بر اساس توافق عمومی صورت گیرد.
- **اصل سوم:** نشر یک استاندارد بخودی خود ارزش ندارد مگر اینکه به **اجرا** درآید.
- **اصل چهارم:** استاندارد کردن از طریق تهیه یک استاندارد – انتخاب و سپس تثبیت آنچه انتخاب شده است انجام می گیرد.
- **اصل پنجم:** استانداردها باید در فواصل زمانی معین **مورد بازنگری** و در صورت لزوم مورد تجدید نظر قرار گیرند. (دوره بازنگری عموماً پنج سال است)
- **اصل ششم:** هنگامی که در یک استاندارد ویژگیهای یک محصول تشریح می شود باید جهت تطبیق محصول مورد نظر با ویژگیهای اشاره شده، **روشهای آزمون** مربوطه نیز در استاندارد مشخص شود.
- **اصل هفتم:** **اجرای اجباری استانداردهای ملی** باید با دقت مورد توجه قرار گیرد.

نقش استانداردها در توسعه پایدار

- توسعه پایدار راه حل‌هایی را برای الگوهای ساختاری، اجتماعی و اقتصادی ارائه می‌دهد تا بتواند از بروز مسائلی همچون نابودی منابع طبیعی، تخریب سامانه‌های زیستی، آلودگی، تغییرات آب و هوایی و پایین آمدن کیفیت زندگی انسان‌های حال و آینده جلوگیری کند.
- استانداردها مطمئن‌ترین و تنها مسیر دستیابی به توسعه پایدار در کشور و عرصه بین‌المللی و زبان مشترک جهان برای دنیایی ایمن

اهداف توسعه پایدار

International ISO / IEC / ITU

Regional

National

Industry/Institutes

Company

Private "in-house" owners & users, contractors,
Suppliers, manufacturers, regulators, academia...

ANSI

PIP

BIS

ASME

NACE

API

GOST

ABS

JISC

EI

Regional

QS

SCC

SN

DnV

NORSOK

CEN

AFNOR

DIN

BSI

EEMUA

SAC

BNPé

ABNT

نمودار فضای استاندارد

- بررسی فضای استاندارد از نظر سطح :
- به طور کلی می توان استانداردها را در چهارگروه زیر تقسیم بندی کرد:

1. استانداردهای **کارخانه ای /شرکتی /صنعتی** (Industrial standards)
2. استانداردهای **ملی** (National standards)
3. استانداردهای **منطقه ای** (Regional standards)
4. استانداردهای **بین المللی** (International standards)

استانداردهای بین المللی

- مدرکی است که با توافق نظر و تصویب گروه‌های مربوطه تمامی کشورهای عضو برای دستیابی به نظم بهینه در زمینه‌ای معین، با هدف ارتقای منافع جامعه بر مبنای نتایج تثبیت شده علمی، فناوری و تجربه تهیه می‌شود.
- توجه: استاندارد باید بر اساس نتایج تلفیقی از علم، فن آوری و تجربه، و با هدف حمایت از منافع جامعه مطلوب باشد.
- استانداردهای اصلی و عمده ای هستند که توسط سازمانهای بین المللی استانداردسازی، تهیه می شوند. این استانداردها توسط کمیته های فنی مختلف که از کارشناسان کشورهای عضو این سازمانها تشکیل شده اند، ابتدا بصورت پیش نویس تهیه شده و پس از ارسال برای کلیه کشورهای عضو سازمان و گردآوری و تجزیه و تحلیل نظرات اعلام شده، بصورت استانداردهای بین المللی منتشر می شوند.
- این استانداردها در قراردادهای بین المللی مابین کشورها مورد استفاده قرار می گیرند.

صنعتی/شرکتی /استاندارهای کارخانه ای

- این نوع استانداردها، استانداردهایی هستند که با مشارکت کلیه بخشهای مختلف یک شرکت یا یک واحد تولیدی از قبیل بخشهای طراحی، تولید، کنترل کیفیت، بازرگانی، اداری - مالی و غیره یا ائتلاف تعدادی از صنایع مشابه از جمله نیروگاههای توزیع برق، خوروسازی، صنایع شوینده و غیره به منظور استاندارد کردن مواد اولیه، تولید، محصول، ارتباطات، روشهای طراحی، اصطلاحات و واژه های کارخانه ای یا شرکت تهیه و تدوین می شوند.
به طور مثال استاندارد QS-9000 استانداری است که سه کارخانه بزرگ اتومبیل سازی در آمریکا یعنی جنرال موتورز (General motors)، کرایسلر (Chrysler) و فورد (Ford) که به سه بزرگ معروفند در سال ۱۹۹۴ آنرا تدوین نموده و در سال ۱۹۹۵ آنرا کامل نمودند. این استاندارد به منظور بهبود کیفیت خودرو از طریق توجه به کیفیت شرکتهای تأمین کننده قطعات و لوازم برای شرکتهای خودروسازی تدوین شد.

استانداردهای ملی

- این نوع استانداردها، استانداردهایی هستند که :
به منظور: "حمایت از مصرف کنندگان داخلی"، "حفظ اعتبار کشورها در صادرات"، "یکنواختی کالاها"، "کاهش تنوع در کیفیت"، "افزایش سطح تکنولوژی"
با توجه به: "شرایط اقتصادی کشور" و "امکانات و دانش فنی یک جامعه"
با نظر و صلاحدید: کلیه دست اندکاران، صاحب نظران، متخصصان مرتبط از جمله نمایندگان تولید کننده و مصرف کننده توسط موسسات استاندارد کشورها تهیه و تدوین می شوند.

سازمان های ملی استاندارد

- سازمان های استاندارد در سطح ملی (NSBs)، که واجد شرایط هستند تا به عنوان عضو ملی در سازمان های مربوطه بین المللی و منطقه ای استاندارد عضو شوند .
- هر کشور فقط **یک سازمان مرجع استانداردسازی** دارد که به سازمان های بین المللی استانداردسازی معرفی می شود.
- NSBs یک سازمان چند بخشی و در ارتباط با گروه های مختلف ذیربط و ذی نفع می باشد.
- NSBs مسئولیت دارند کار خود را به شیوه ای کارآمد و به موقع، با در نظر گرفتن همه منافع افراد و گروه های ذینفع و ذیربط و با در نظر گرفتن منافع ملی سازمان دهی کنند .

A few National Standards Bodies

INSO

استانداردهای منطقه ای

- استانداردهایی هستند که توسط گروهی از کشورها که دارای وجوه مشترک جغرافیایی هستند یا دارای مبادلات تجاری و صنعتی می باشند، تدوین می گردند.
- این استانداردها به منظور "سهولت مبادلات"، "کاهش تشریفات" و "رعایت مشخصات و ویژگیهای کیفی فرآورده یا محصول یا کالا یا خدمات" تدوین می گردند.

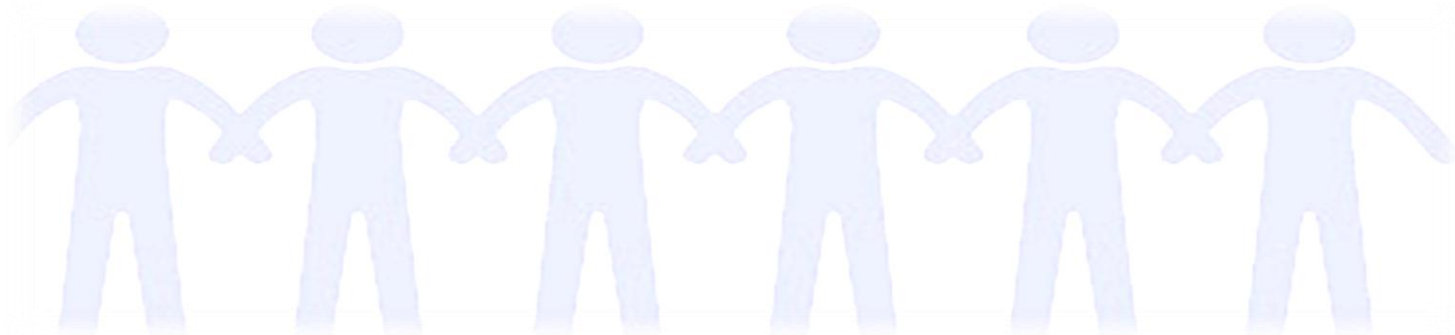
مثال

استانداردهای :

- ✓ کمیته اروپایی هماهنگی استاندارد (CEN)
- ✓ کمیته استاندارد کشورهای آسیای جنوب شرقی
- ✓ کمیته استاندارد کشورهای آفریقایی
- ✓ کمیته استاندارد کشورهای عربی
- ✓ کمیته استاندارد کشورهای اقیانوسیه
- ✓ کمیته استاندارد آمریکای لاتین
- ✓ موسسه منطقه ای اکو-ریسکام
- ✓ موسسه استاندارد و اندازه شناسی کشورهای اسلامی (اسمیک)

مجامع بین المللی و منطقه ای استانداردسازی

- ۱- ISO - سازمان بین المللی استاندارد
- ۲- IEC - کمیسیون بین المللی الکتروتکنیک
- ۳- CODEX - کمیسیون مقررات مواد غذایی
- ۴- OIML - سازمان بین المللی اندازه شناسی قانونی
- ۵- SMIIC - موسسه استاندارد و اندازه شناسی کشورهای اسلامی
- ۶- RISCAM - موسسه منطقه ای استانداردسازی، ارزیابی انطباق، تایید صلاحیت و اندازه شناسی

وضعیت کشور ایران در سازمان های بین المللی استاندارد سازی

- ❖ جمهوری اسلامی ایران، عضو سازمان های بین المللی استانداردسازی از جمله سازمان بین المللی , IEC ISO , CODEX , OIML و سازمانهای منطقه ای SMIIC و RISCAM می باشد .
- ❖ عضویت در این سازمان ها، این حق را به کشورها می دهد تا علاوه بر دسترسی به استانداردهای بین المللی تدوین شده ، از این استانداردها به عنوان **مرجع استاندارد های ملی** استفاده نمایند.
- ❖ آنچه که مسلم است دلیل عضویت کشورها در این سازمان ها تدوین استانداردهایی است که مورد **پذیرش جهانی (Global relevance)** باشد.

از این منظر هر کشوری تلاش دارد تا **منافع ملی** خود را که شامل منافع تولید کنندگان، تامین کنندگان، مصرف کنندگان و حاکمیت می باشد را در این استانداردها بگنجانند

سازمان بین المللی استانداردسازی - ایزو

International Organization for Standardization, ISO

- تدوین و انتشار استانداردهای بین المللی در همه زمینه ها به جز الکتروتکنیک و مخابرات
- تعداد کمیته های فنی و فرعی: ۸۰۸
- تعداد کشورهای عضو: ۱۶۷
- تعداد استانداردهای منتشر شده: ۲۴۴۸۱

www.iso.org

اهداف سازمان ایزو :

-تسهیل تجارت بین المللی

-بهبود کیفیت ، ایمنی و امنیت ، حمایت از
مشتری و حفاظت زیست محیطی

-توسعه بهینه فناوری ها

General ISO Member Rights

Full members (Member Bodies)

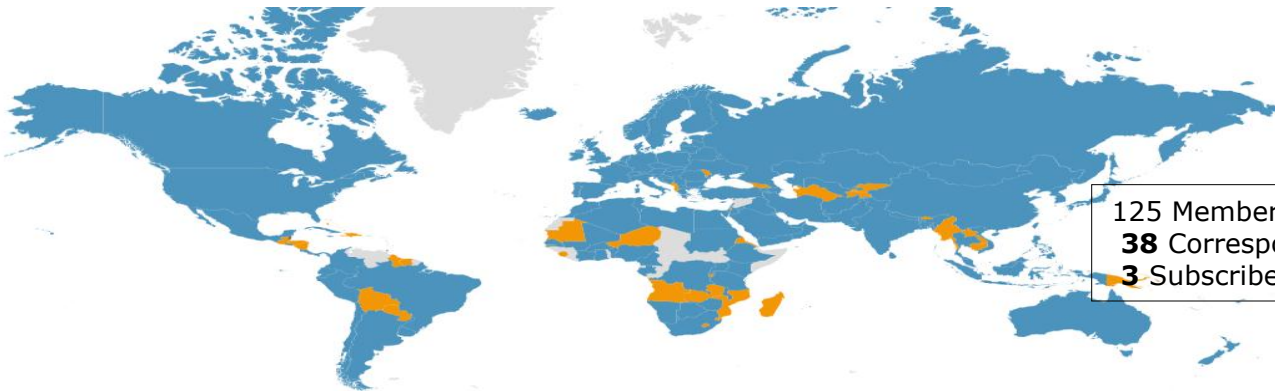
Participation in any policy or technical body
Voting & commenting rights
Adoption of ISO standards
May sell ISO Publications

Correspondent members

Participation in any policy or technical body as **observers**
No voting nor commenting rights
Adoption of ISO standards
May sell ISO Publications

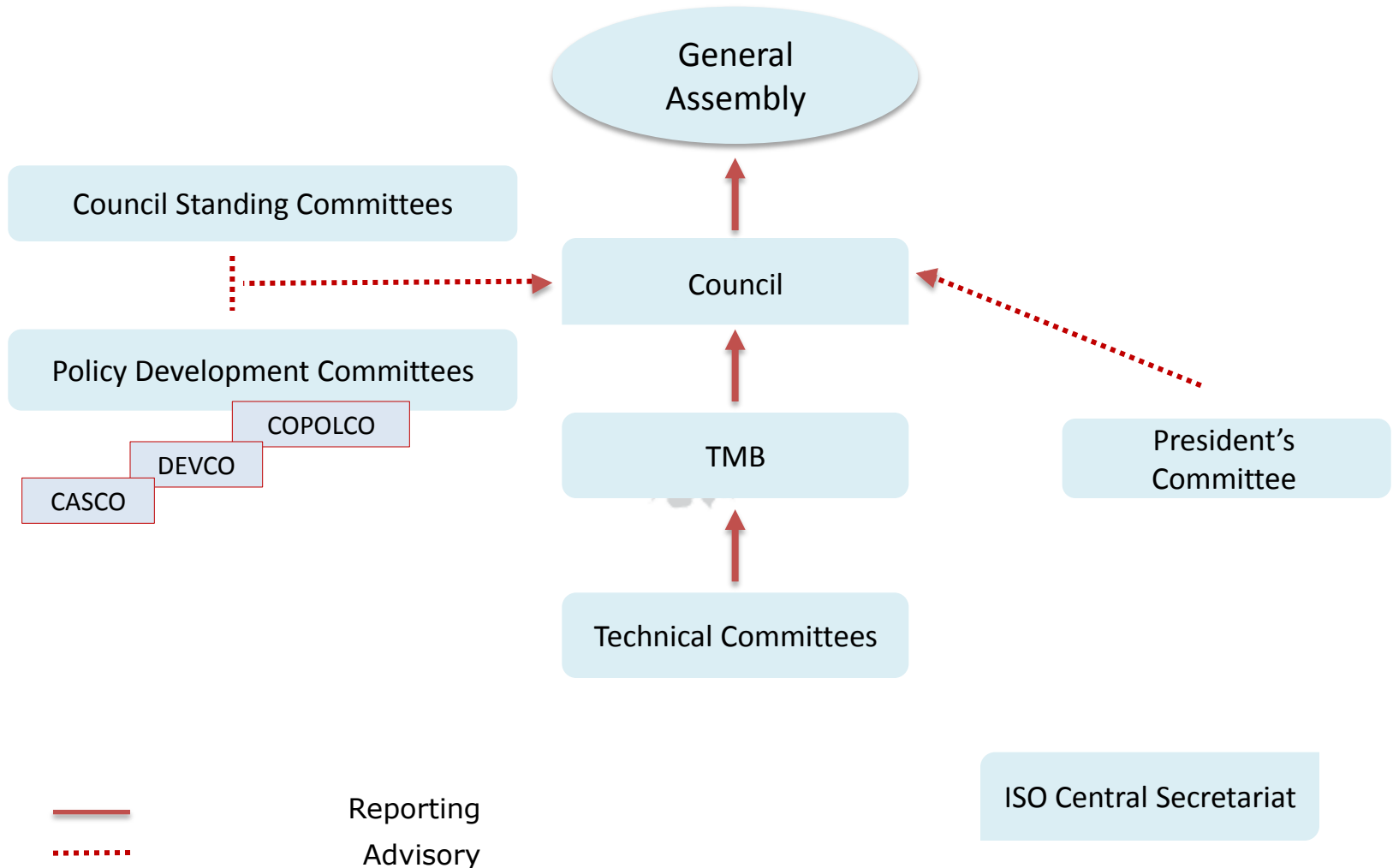
Subscriber members

Observer status at the General Assembly
No voting nor commenting rights
Can't adopt ISO standards
Can't sell ISO Publications

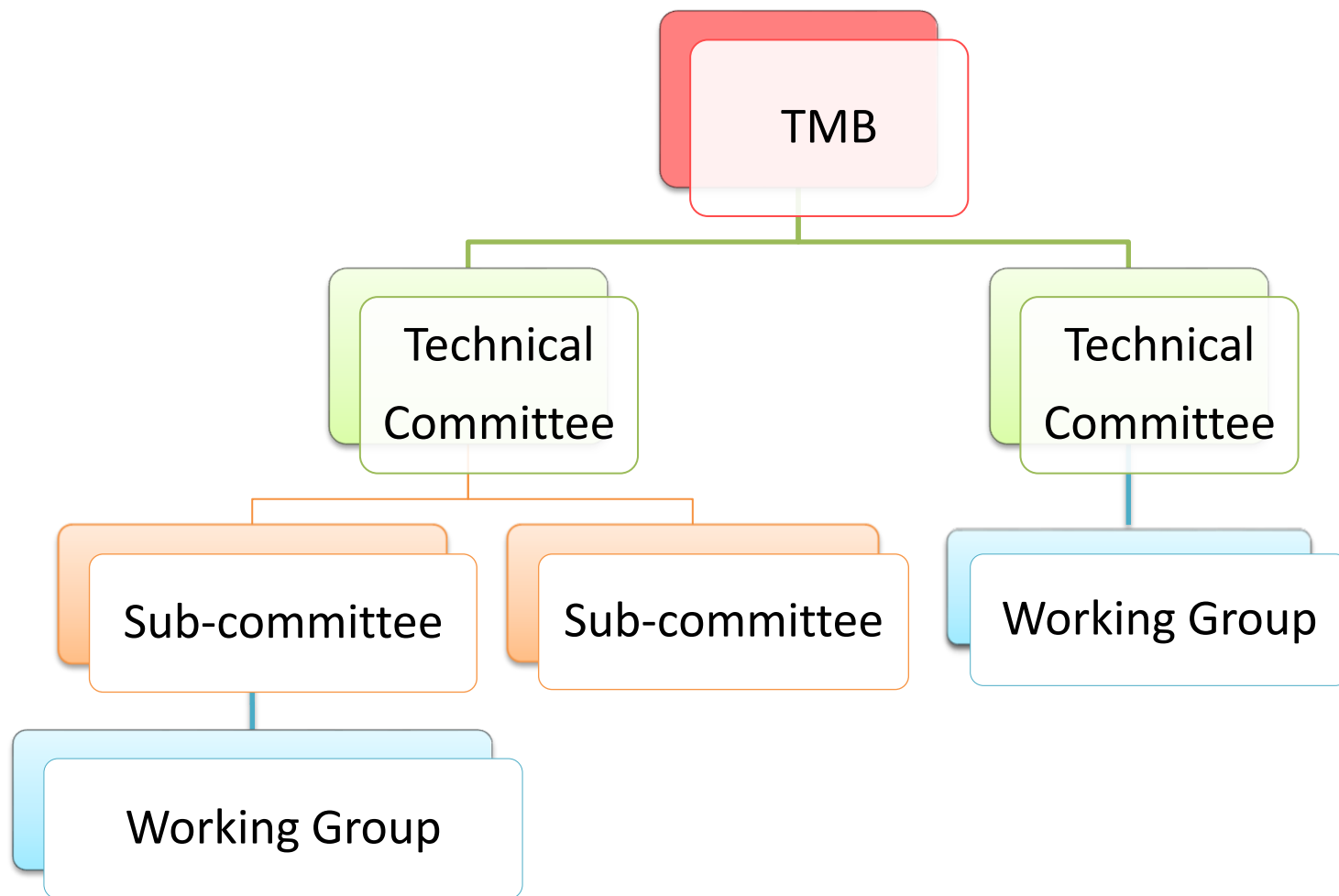

125 Member bodies
38 Correspondent members
3 Subscriber members

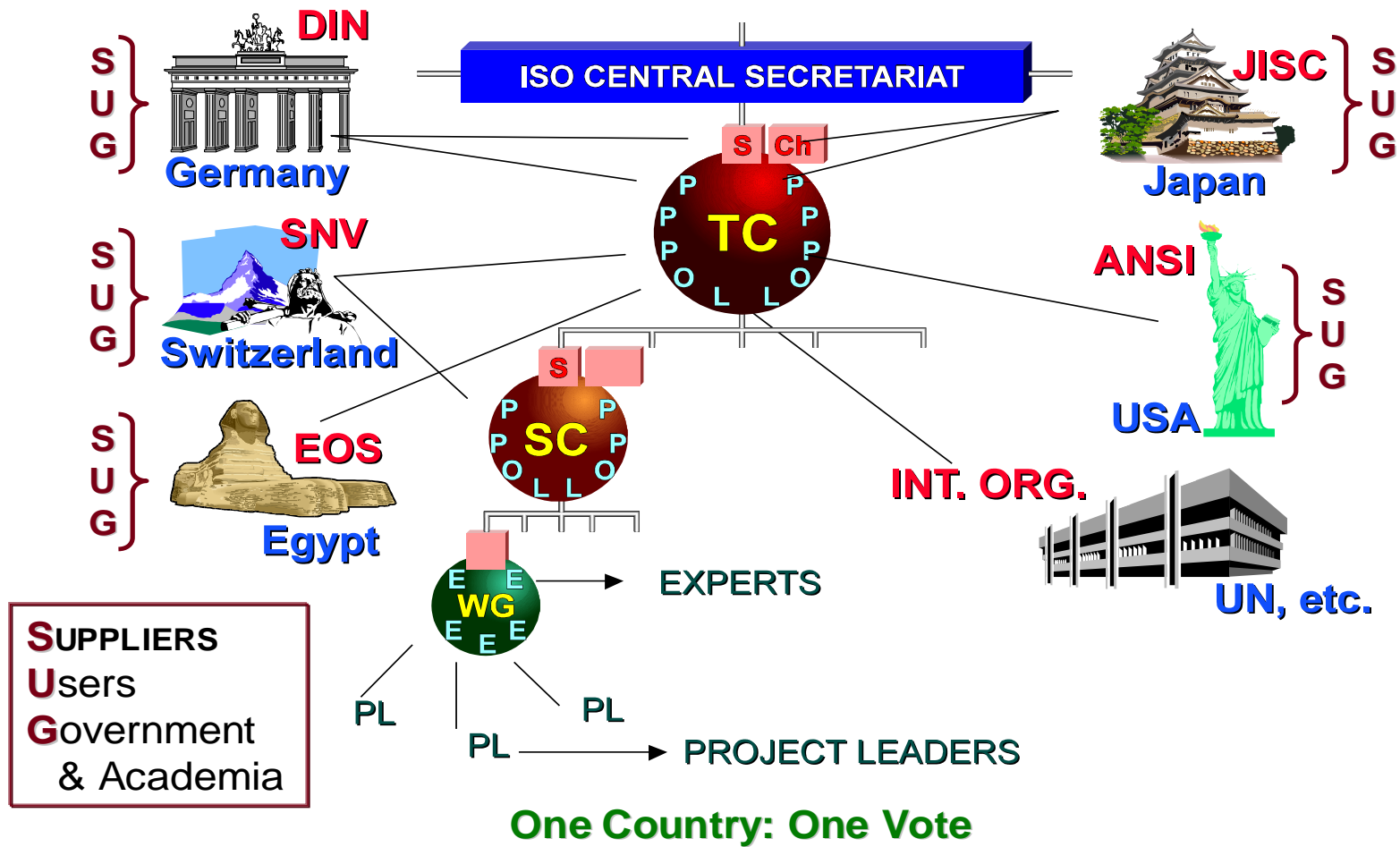
ساختار سازمان ایزو

ساختار کمیته های فنی

ISO SYSTEM

Working Groups

- تشکیل توسط کمیته
- انجام وظایف خاص
- به عنوان مثال: تدوین پیش نویس اولیه
- منحل شدن بعد از اتمام وظایف
- دارای یک فرد هماهنگ کننده (Convenor) و تعدادی کارشناس فنی (experts)

انتشارات ايزو

**ISO International
Standards**

ISO Guides

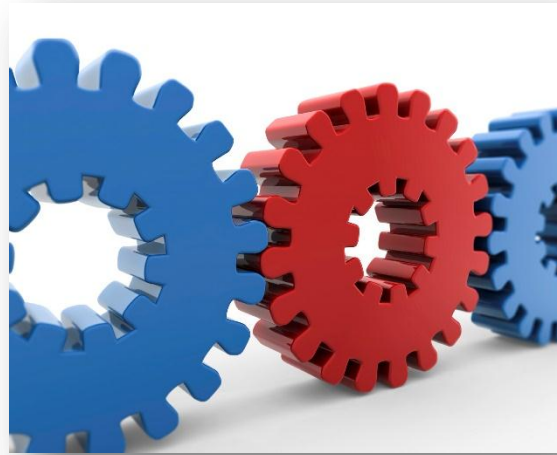
**ISO/PAS Publicly
Available
Specifications**

**ISO/TR
Technical
Reports**

**ISO/TS Technical
Specifications**

Process for developing International Standards

ISO/IEC Directives

Official rules - Regularly updated

ISO/IEC Directives, **Part 1** – Procedures for the technical work

ISO/IEC Directives, **Part 2** – Rules for drafting International Standards

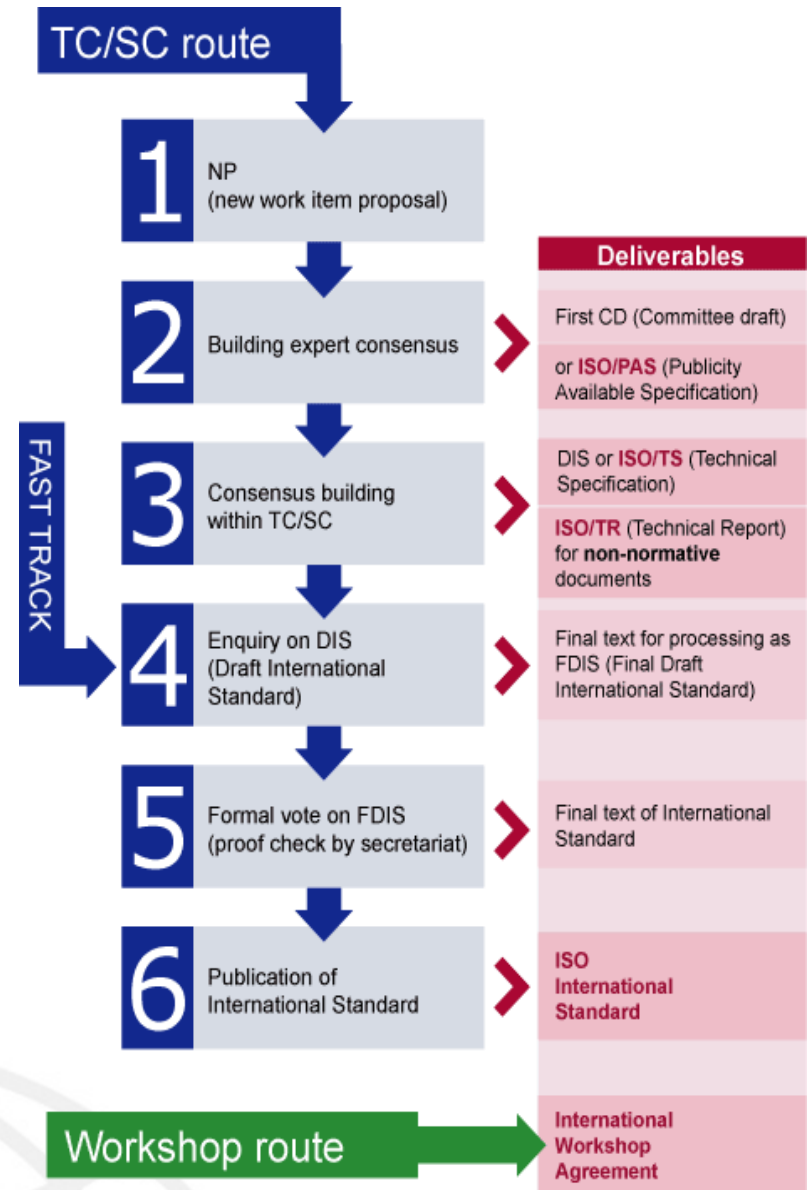
+ Consolidated ISO Supplement = Specific to ISO

www.iso.org/directives

Forms & templates on the [ISO Website](http://www.iso.org)

Development stages of International Standards

- **Proposal stage**
[Technical committees]
- **Preparatory stage**
[often Working Group]
- **Committee stage**
[Technical committees]
- **Enquiry stage**
[ISO/CS and Technical committees]
- **Approval stage**
[ISO/CS]
- **Publication stage**
[ISO/CS]

Time frames for standards

At start of project, choose

- Track 1 = 18 months
- Track 2 = 24 months
- Track 3 = Default = 36 months

Systematic review

- Collects information on use and adoption of ISO standards
- **5 years** after publication
- Global **relevance** (all ISO member bodies)
- Committees decide to **confirm**, **revise** or **withdraw**

استراتژی ISO 2030

ساختن زندگی آسان تر، ایمن تر، و بهتر برای مردم	چشم انداز ISO (چرا انجام میدهم و چه انجام میدهم)
از طریق شبکه اعضای ما، استانداردهای بین المللی به منظور حمایت از تجارت جهانی، حرکت به سمت رشد اقتصادی فراگیر و عادلانه، پیشرفت در نوآوری، حفاظت از سلامت و بهبود ایمنی و ایجاد آینده پایدار تدوین می شود	ماموریت ISO (چه کاری انجام میدهم و چگونه)
• (۱) استانداردهای ایزو مورد استفاده در همه جا• (۲) تامین نیازهای جهانی• (۳) همه صداها شنیده شود	اهداف (چه برای دستیابی به چشم انداز و ماموریت نیاز داریم)

استراتژی ISO 2030

• میانگین زمانی تدوین استانداردها• درآمد حاصل از فروش استانداردها و پذیرش های ملی• تعداد استانداردهای ارجاع شده در قوانین• تنوع شرکت کنندگان در سیستم ایزو(در کمیته های فنی، گروه های حاکمیتی و دبیرخانه مرکزی)• سنجش میزان کاربری استانداردها از طریق بازخورد مشتری	سنجش های کلیدی موفقیت
• نشان دادن منافع استانداردهای ISO• سرعت دسترسی استانداردهای ISO در بازار• شناسایی اولویت های آینده برای استاندارد سازی بین المللی• تقویت اعضای ISO از طریق ظرفیت سازی• پیشرفت تنوع در سیستم ISO• نوآوری برای نیازهای فراتر کاربران	اولویت ها (منابع بر روی چه مواردی متمرکز شود)

اولویت ها:

(در کجا نیازمند تمرکز بر منابع جهت رسیدن به اهداف هستیم)

اهداف	الویت ها
استفاده از استانداردهای ایزو در همه جاهمه صداها شنیده می شوند	نشان دادن منافع استاندارد ها
استفاده از استانداردهای ایزو در همه جاتامین نیازهای جهانی	سرعت دسترسی استانداردهای ایزو به بازار
استفاده از استانداردهای ایزو در همه جاتامین نیازهای جهانی	شناسایی فرصت های آینده برای استانداردسازی بین المللی
استفاده از استانداردهای ایزو در همه جاهمه صداها شنیده می شوندتامین نیازهای جهانی	تقویت اعضای ایزو از طریق ظرفیت سازی
همه صداها شنیده می شوندتامین نیازهای جهانی	تنوع پیشرفته در سیستم ایزو
استفاده از استانداردهای ایزو در همه جاتامین نیازهای جهانی	نو آوری در جهت نیازهای کاربران

کمیسیون بین المللی الکتروتکنیک

International Electrotechnical Commission, IEC

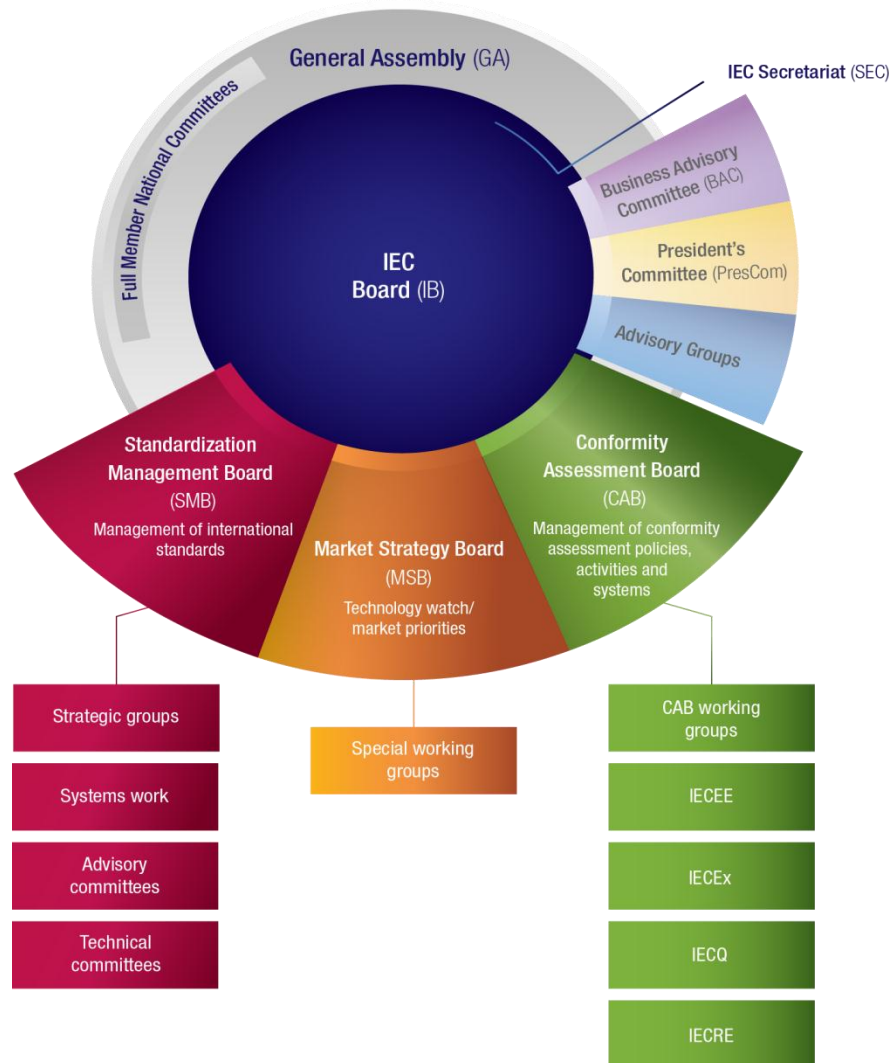
- تدوین و انتشار استانداردهای بین المللی در حوزه های برق و الکترونیک و مدیریت سیستم های ارزیابی انطباق
- تعداد کمیته های فنی و فرعی: ۲۱۴
- تعداد کشورهای عضو: ۸۸
- تعداد استانداردهای منتشر شده: ۱۲۰۰۰

www.iec.ch

IEC Mission

IEC was founded in 1906 to promote international cooperation on all questions of standardization and related matters in the field of electrotechnology

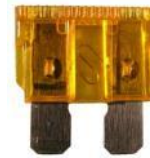
IEC Structure and management

IEC Scope

Millions of devices and systems that use or produce electricity and contain electronics.

Interoperability, safety, performance, EMC, waste management and environment

Membership Levels

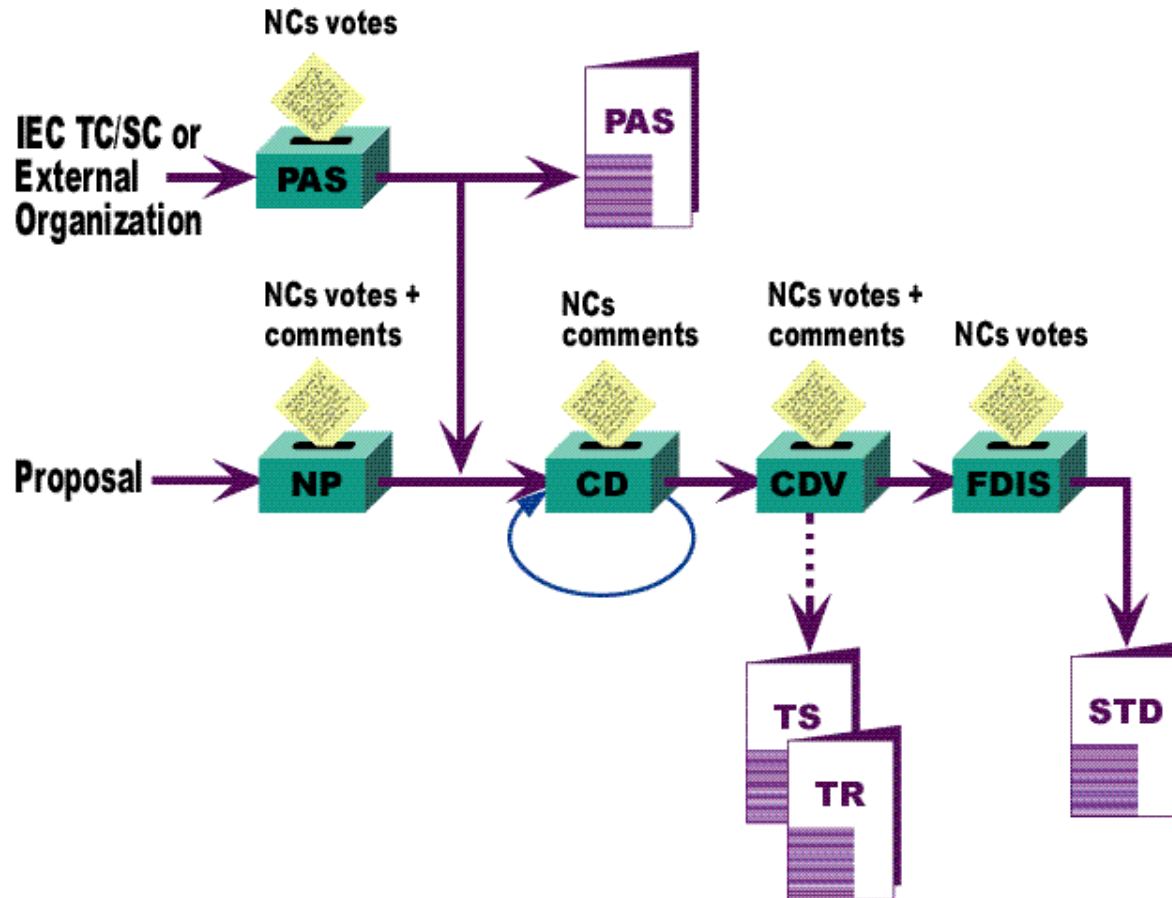
Full members - NC has access to all technical and managerial activities and functions, at all levels of the IEC, including voting rights in Council.

Associate members - NC has full access to all working documents but limited voting rights in the technical work and no eligibility to managerial functions within the IEC.

Number of Members:

62 (Full Member) + 26 (associate Member)= 88

IEC Standards Development

conformity
assessment

standards

**Standards development and conformity assessment
work are equally important in the IEC**

CONFORMITY ASSESSMENT BOARD (CAB)

Management of conformity assessment policies, activities and systems

CAB Working Groups

IECEE

IECEX

IECQ

IECRE

A young child with brown hair, wearing a white shirt, is seen from behind, reaching up with both hands towards the control panel of a black oven. The oven's control panel features five knobs with labels: 'REAR', 'FRONT', 'THERMOSTAT', 'REAR', and 'FRONT'. The oven door is open, revealing a dark interior with two racks.

IECEE

**Electrical and Electronic
Equipment**

IECEX

Explosive environments

IECQ

**Electronic
Components**

IECRE

Renewable Energy

CODEX
ALIMENTARIUS

کمیسیون کدکس غذایی

Codex Alimentarius

○ تدوین و انتشار استانداردهای بین المللی غذایی

○ تعداد کمیته های فنی: ۲۲

○ تعداد کشورهای عضو: ۱۸۹

○ تعداد استانداردهای منتشر شده: ۲۳۰

www.fao.org/fao-who-codexalimentarius

CAC کمیسیون کدکس غذایی

بر اساس برنامه های مشترک FAO/WHO تصمیم گیری می کند و از 189 کشور عضو تشکیل شده و یک نهاد دولتی است. نشست های کمیسیون هر ساله می باشد که یکسال در رم به ریاست FAO و سال بعد در ژنو به ریاست WHO می باشد.

اهداف:

حفظ منافع و بهداشت مصرف کنندگان، تسهیل روابط تجاری، هماهنگ نمودن کلیه استانداردها مواد غذایی در بخشهای دولتی و غیر دولتی، تعیین اولویت و ارائه راهنمائیهای لازم در زمینه پیش نویسههای استاندارد، نهایی نمودن استانداردها و انتشار آنها به صورت مقررات و تکمیل و اصلاح استانداردها پس از بررسیهای مناسب و لازم

www.codexalimentarius.net

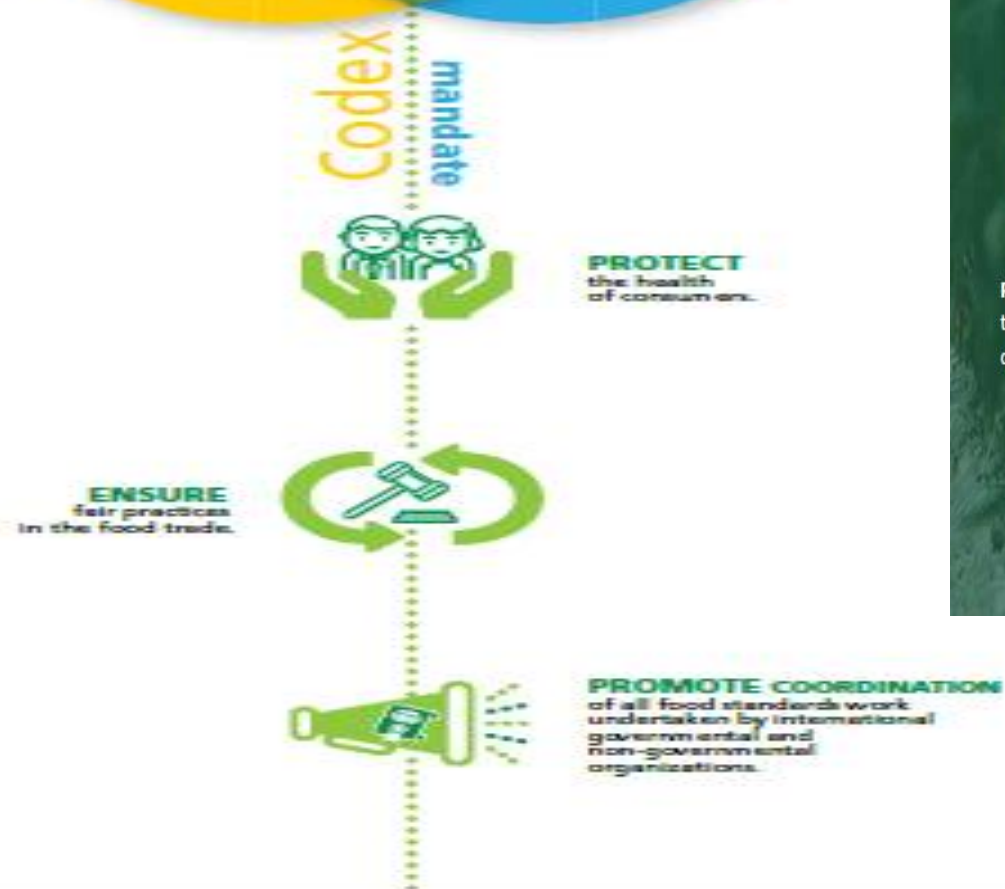

World Health
Organization

The Codex Alimentarius

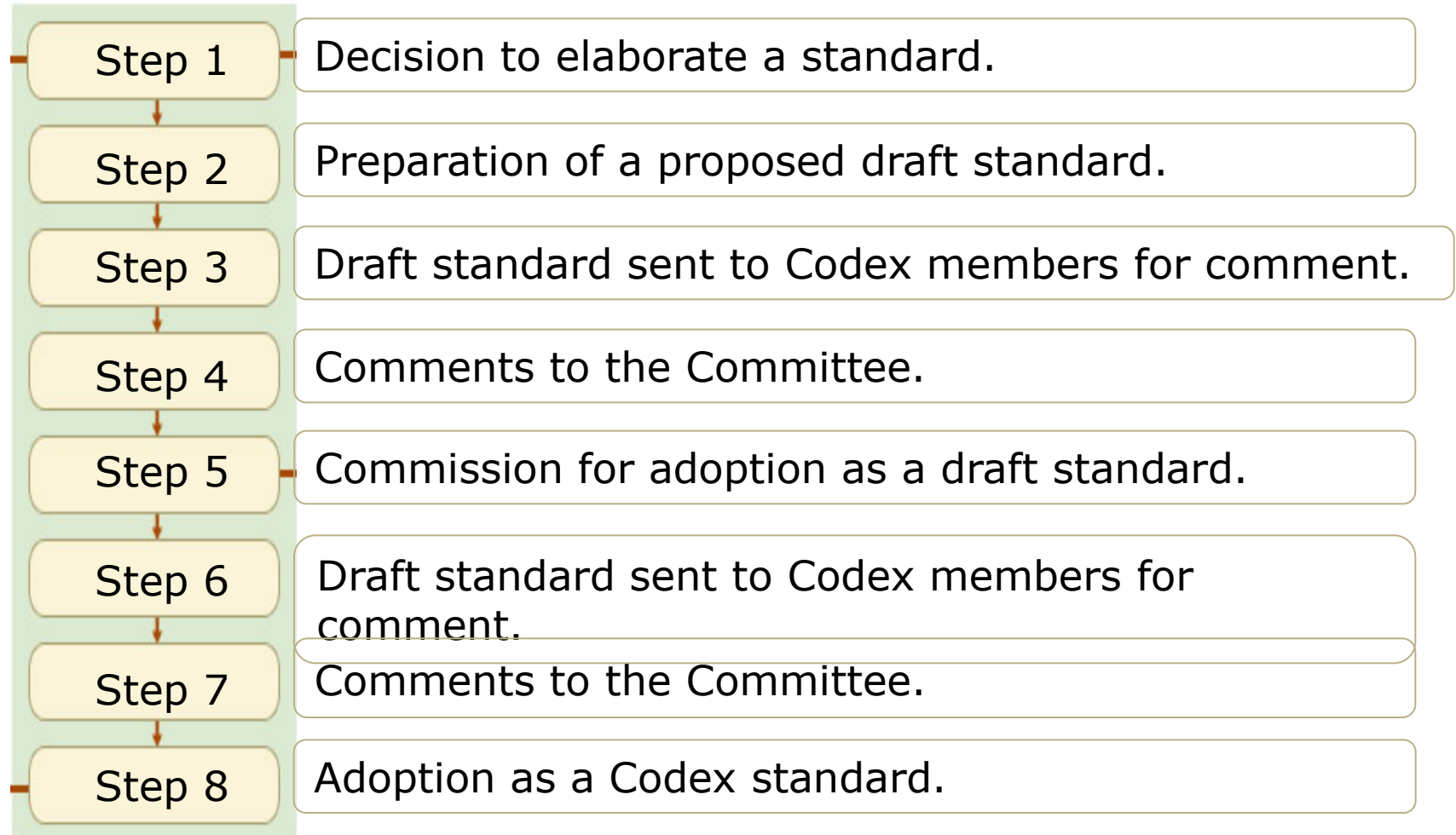
اهداف:

- حفظ منافع و بهداشت مصرف کنندگان،
- تسهیل روابط تجاری،
- هماهنگ نمودن کلیه استانداردها مواد غذایی در بخشهای دولتی و غیر دولتی، تعیین اولویت و ارائه راهنمائیهای لازم در زمینه پیش نویس های استاندارد، نهایی نمودن استانداردها و انتشار آنها به صورت مقررات و تکمیل و اصلاح استانداردها پس از بررسیهای مناسب و لازم

How Codex elaborates standards

THE 8-STEP PROCEDURE

تعریف کدکس مواد غذایی

- کدکس (Codex) در لغت به معنای آیین نامه، مقررات است و آلیمنتریوس (Alimentarius) به معنای مواد غذایی می باشد.
- کدکس مواد غذایی ، مجموعه ای مقررات و استانداردهای بین المللی مواد غذایی است که توسط کمیسیون کدکس مواد غذایی تدوین گردیده است. این استانداردها تمامی مواد غذایی اصلی، خام و فرآیند شده را پوشش می دهد.
- 1. استانداردها، دستورالعمل ها، قوانین مربوط به ایمنی، کیفیت و تجارت عادلانه مواد غذایی را در اختیار قرار می دهند.
- 2. اعتماد در مصرف کنندگان و حفاظت از سلامت مصرف کنندگان
- 3. رفع موانع تجاری

فهرست کمیته های فنی متناظر کدکس

عنوان کمیته	کمیته متناظر
آلاینده های مواد غذایی	CCCF
برچسب گذاری مواد غذایی	CCFL
روغن ها و چربی ها	CCFO
سیستم های بازرسی و صدور گواهی برای صادرات و واردات مواد غذایی	CCFICS
نمونه برداری و روشهای آزمون	CCMAS
اصول کلی	CCGP
مقاومت به مواد ضد میکروبی	TFAMR
ادویه و گیاهان مورد مصرف آشپزی	CCSCH
باقیمانده آفت کش ها	CCPR
غذاهای حاصل از بیوتکنولوژی	TFFBT
سبزیجات و میوه های تازه	CCFFV
تغذیه و غذاهای رژیمی خاص	CCNFSDU
میوه ها و سبزیهای فرآیند شده	CCPFV
باقیمانده داروهای دامی	CCRVDF
کمیته منطقه ای خاور نزدیک	CCNEA
افزودنی های مواد غذایی	CCFA
بهداشت مواد غذایی	CCFH

سازمان بین‌المللی اندازه‌شناسی قانونی

International Organization of Legal Metrology, OIML

تهیه و تدوین استانداردها و مدارک لازم در زمینه الزامات اندازه‌شناسی برای وسایل اندازه‌گیری که باید مورد کنترل قانونی قرار گیرند.

○ تعداد کمیته‌های فنی : ۱۸

○ تعداد کشورهای عضو ۶۳

www.oiml.org

OIML عضویت در سازمان

سازمان بین المللی اندازه شناسی قانونی یک سازمان با پیمان بین دولتی است که اعضای آن شامل :

❖ **اعضاء دولتی (Member States):** کشورهایایی که در کارهای فنی کمیته ها حضور فعال دارند (۶۳)

❖ **اعضاء متناظر (Corresponding Members):** کشورهایایی که به صورت ناظر در OIML حضور دارند (۶۳)

اندازه شناسی قانونی

انواع مدارک منتشر شده توسط OIML

❑ توصیه نامه های بین المللی (International Recommendations, R)

❑ مدارک بین المللی (International Documents, D)

❑ واژه نامه ها (Vocabularies, V)

❑ راهنماها (Guides, G)

(R) توصیه نامه‌های بین المللی

قوانینی که به صورت یک الگو، ویژگی های اندازه شناسی مورد نیاز برای دستگاه های اندازه گیری خاص و همچنین تجهیزات بررسی انطباق دستگاههای اندازه گیری با ویژگی های مذکور را تعیین می کنند.

اعضای دولتی OIML باید این توصیه نامه ها را تا بیشترین حد ممکن اجرا نمایند.

(D) اسناد بین المللی

مدارک فنی و اطلاعاتی می باشند که به منظور تسهیل در تدوین یا اجرای توصیه نامه ها در نظر گرفته شده اند. این مدارک می توانند راهنمایی های فنی را شامل شوند در این ارتباط می توان به مدرک "قوانین اندازه شناختی" اشاره کرد که می تواند به عنوان قاعده ای برای تدوین قانون اوزان و مقیاسها و دستورالعمل های اجرایی در کلیه کشورهای عضو مورد استفاده قرار گیرد.

(V) واژه نامه ها

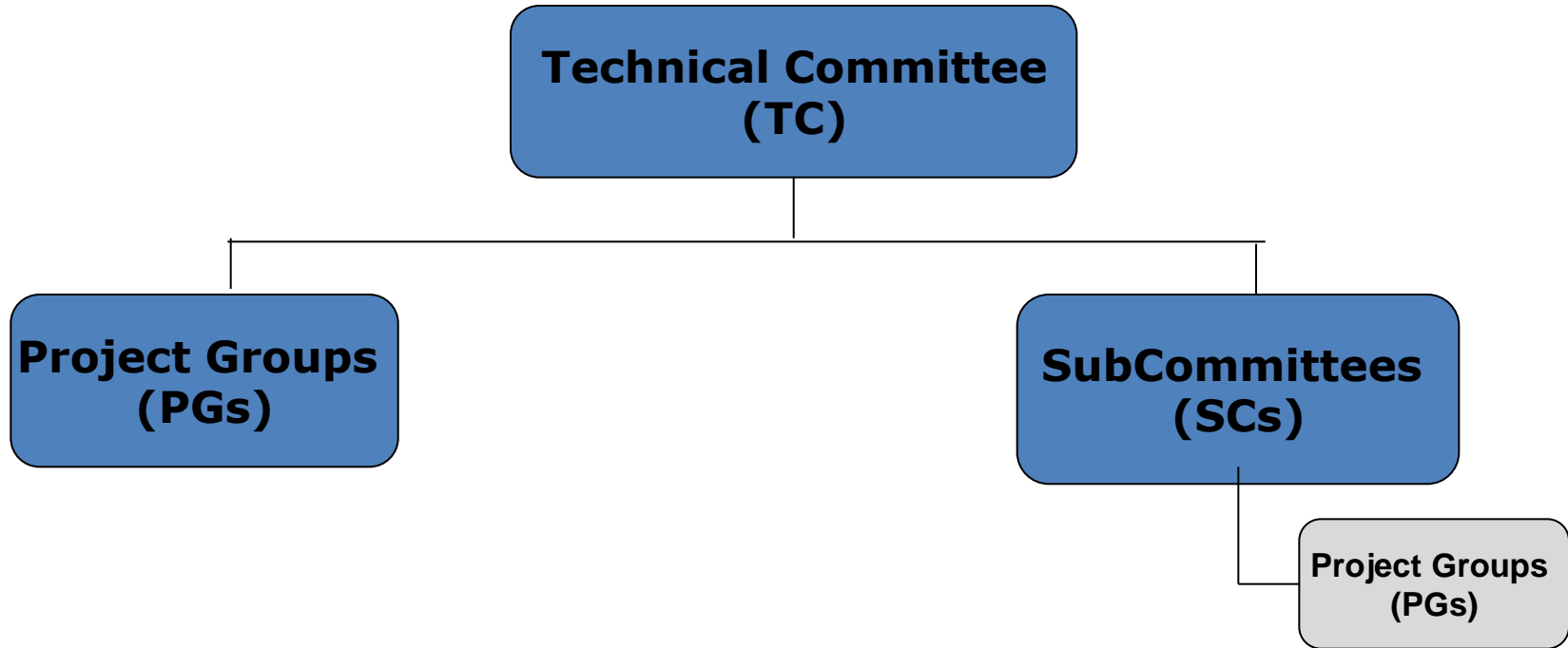
واژگان هماهنگ شده ای است که باید تا آنجا که ممکن است در تمام نشریات OIML استفاده شود.

راهنما ها (G)

ماهیت اطلاعاتی داشته و توصیه هایی را در خصوص بهترین «رویه اجرایی» ارائه می دهد.

کمیته های فرعی / کمیته های فنی / گروه پروژه

سازمان ملی استاندارد ایران

- مجری و تدوین کننده استانداردهای ملی کشورمان سازمان ملی استاندارد ایران می باشد:

Iran National Standards Organization(INSO)

- تشکیلات سازمان ملی استاندارد ایران همزمان با تصویب قانون اوزان و مقیاس ها در سال ۱۳۰۴ خورشیدی شکل گرفت.
- در سال ۱۳۳۹ موسسه استاندارد ایران تاسیس شد.
- در سال ۱۳۴۴ آزمایشگاه های واقع در شهر صنعتی کرج به موسسه ملحق و نام آن به "موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران"، تغییر یافت.
- طبق تصویب نامه یکصد و پنجاه و دومین جلسه شورای عالی اداری در تاریخ ۱۳۹۰/۷/۲۴ موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به **سازمان ملی استاندارد ایران** تغییر نام داد و زیر نظر مستقیم ریاست جمهوری قرار گرفت.
- سازمان، **دستگاه اجرائی مستقل دولتی** است و زیر نظر مستقیم رئیس جمهور اداره می شود.
- سازمان **مرجع رسمی حاکمیتی** در کشور می باشد که عهده دار سیاستگذاری، حسن نظارت و هدایت نظام استاندارد و اطمینان بخشی به کیفیت کالاها و خدماتی است که در داخل کشور تولید یا ارائه و یا به کشور وارد و یا از کشور صادر می شود.

- ابلاغ قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد در دی ماه ۹۶ -
- **بند ۱ ماده ۷ قانون :** تعیین، تدوین، به روزرسانی و نشر استانداردهای ملی
- **ماده ۳ قانون :** سازمان ملی استاندارد ایران مرجع رسمی حاکمیتی در کشور می باشد که عهده دار سیاستگذاری، حسن نظارت و هدایت نظام استاندارد و اطمینان بخشی به کیفیت کالاها و خدماتی است که در داخل کشور تولید یا ارائه و یا به کشور وارد و یا از کشور صادر می شود.

تبصره ۱ ماده ۳ قانون : به منظور تسریع در فرآیند استانداردسازی، کلیه دستگاههای اجرائی تابعه قوه مجریه به استثنای دستگاههایی که وظایف خاصی در قانون اساسی برای آنها تعیین شده است، موظفند مقررات فنی حوزه مربوطه را با رعایت استانداردهای ملی و بین‌المللی تدوین، اجرا و بر آن نظارت کنند. سازمان موظف است بر فرآیند تدوین و حسن اجرای استانداردها در این دستگاهها نظارت نماید.

بند ۲ و ۳ ماده ۷- مشارکت در تدوین استانداردهای منطقه‌ای و بین‌المللی از طریق عضویت فعال در کمیته‌های فنی

- انجام مطالعات تطبیقی برای دستیابی به تجارب سایر کشورها در حوزه‌های مرتبط با استانداردسازی

دفتر مطالعات تطبیقی و مشارکت در تدوین استانداردهای بین المللی

دفتر مطالعات تطبیقی و مشارکت در تدوین استانداردهای بین المللی، از سال ۱۳۹۲ رسماً در زیرمجموعه معاونت تدوین و ترویج استاندارد، فعالیت های خود را آغاز نموده است. رؤس اهداف این دفتر به شرح زیر می باشد:

✓ **تامین منافع جمهوری اسلامی ایران** از طریق مشارکت در سیاست گذاری ها و فعالیت های سازمان های بین المللی و منطقه ای استانداردسازی

✓ **ساماندهی مشارکت جمهوری اسلامی ایران در تدوین استانداردهای بین المللی** با تشکیل و نظارت بر فعالیت های کمیته های فنی متناظر سازمان های بین المللی ISO، IEC، CODEX و OIML و سازمان های منطقه ای SMIIC و RISCAM

در حال حاضر گروه های ذیل تحت هدایت و نظارت این دفتر مشغول به فعالیت می باشند:

- گروه هماهنگی استانداردهای بین المللی ISO
- گروه هماهنگی استانداردهای بین المللی IEC
- گروه هماهنگی استانداردهای بین المللی CODEX
- گروه هماهنگی استانداردهای بین المللی OIML

کمیته فنی مناظر

این کمیته یک کمیته علمی - تخصصی است که اعضای آن از بین گروه‌های صلاحیت دار و علاقه‌مند به مشارکت در تدوین و بازنگری استانداردهای بین‌المللی انتخاب می‌شوند

- تولید کنندگان
- توزیع کنندگان
- مصرف کنندگان
- وزارتخانه و سازمان‌های دولتی ذیربط
- مراکز تحقیقاتی و آزمایشگاهی
- دانشگاه‌ها و موسسه‌های آموزش عالی
- تشکل‌های تخصصی
- ارائه دهندگان خدمات مهندسی و مشاوره‌ای
- موسسه‌های ارزیابی انطباق
- صاحب‌نظران منفرد
- سازمان ملی استاندارد

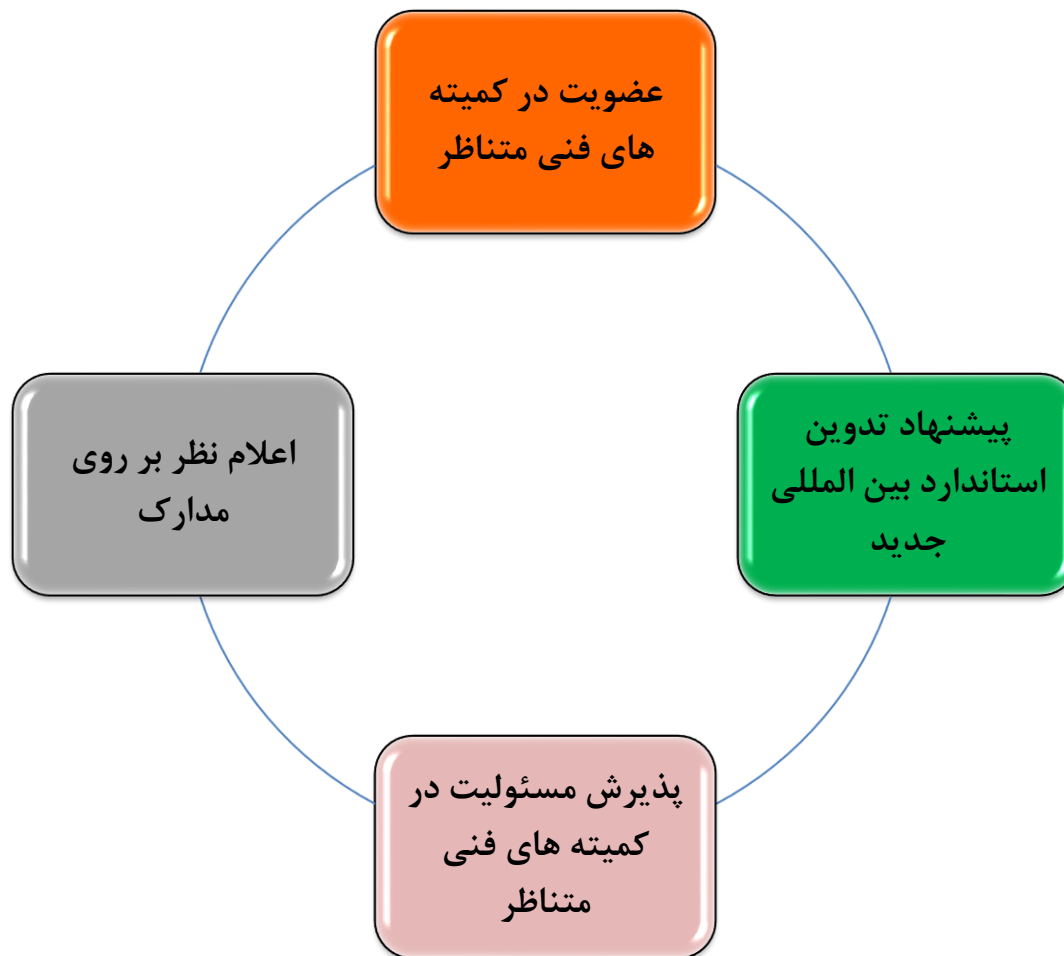

ضرورت ایجاد کمیته فنی متناظر

- ارائه نقطه‌نظرهای طرف‌های ذینفع و تأمین منافع، مصالح و توسعه صنعتی کشور از طریق مشارکت در تدوین استانداردهای بین‌المللی
- مشارکت در تدوین استانداردهای ملی منطبق بر استانداردهای بین‌المللی (به عنوان کارشناس گروه کاری، رهبر پروژه، هماهنگ‌کننده گروه کاری)
- پیشنهاد ایجاد کمیته‌های فنی یا فرعی جدید در سطح بین‌المللی
- پیشنهاد تدوین استانداردهای جدید و یا بازنگری استانداردهای موجود

راه های مشارکت در تدوین استاندارد بین المللی

ساختار کمیته فنی مناظر

رئیس	مسئولیت کلیه امور مرتبط با کمیته فنی را عهده دار است
نایب رئیس	جانشین رئیس
دبیر	عهده‌دار امور و فعالیت‌های کمیته می‌باشد
دستیار دبیر	کمک به دبیر در اجرای امور دبیرخانه
اعضای کمیته	مشارکت در اهداف کمیته

وظایف عمده کمیته های فنی و فرعی

- تعیین ترکیب اعضای کمیته های فنی و فرعی
- تعیین اعضای گروه های کاری زیر مجموعه کمیته های فنی
- بررسی و اظهار نظر در مورد پیش نویس استانداردهای
- اعلام نظرات مصوب به گروه هماهنگی مشارکت در تدوین استانداردهای بین المللی
- ارائه پیشنهاد به هیأت فنی
- بررسی و اظهار نظر در موارد مرتبط

وظایف عمده رئیس و نایب رئیس کمیته فنی

- ارائه راهنمایی های لازم به دبیر
- برگزاری و هدایت مناسب جلسات کمیته فنی /فرعی
- کمک به حصول اجماع در خصوص موضوعات در دست بررسی
- حصول اطمینان از ملحوظ شدن منافع و مصالح کشور در نظرات کارشناسی
- حصول اطمینان از جمع بندی و نگارش صحیح و کافی تمامی نقطه نظرات و پیشنهادات اعضا

وظایف عمده دبیر کمیته فنی

- همکاری با رئیس کمیته فنی/فرعی
- پایش مستمر فعالیت کمیته فنی/فرعی
- ارائه کمکهای های لازم به اعضا و مشارکت کنندگان در انجام وظایف محوله
- دستیابی مستمر به اطلاعات و مدارک مندرج کمیته فنی
- متناظر در پورتال الکترونیکی
- حصول اطمینان از اقدام کمیته فنی/فرعی در محدوده های زمانی تعیین شده در رابطه با بررسی، اعلام نظر و رأی گیری
- ارسال نظرات و آرای کمیته فنی و سایر مدارک فنی
- ارسال گزارشهای ادواری فعالیت‌های کمیته فنی به گروه هماهنگی مشارکت در تدوین استانداردهای بین المللی ایزو

در راستای ارتقاء فعالیت مشارکت در تدوین استانداردهای بین المللی:

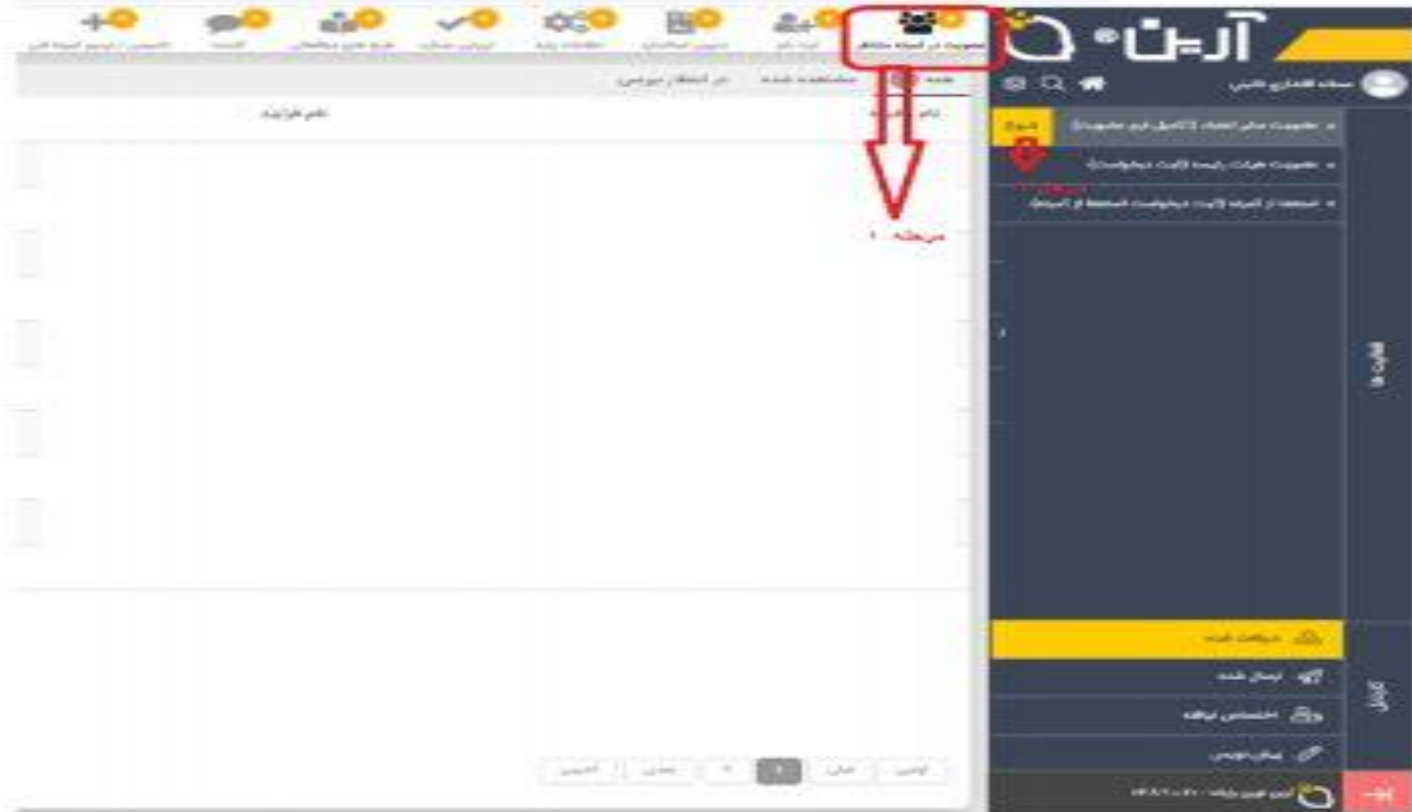
- عضویت در سامانه مشارکت در تدوین استانداردهای بین المللی
- عضویت دبیران استانداردهای ملی در کمیته های فنی متناظر
- افزودن عضو جدید در سامانه و ارسال مدارک
- عدم وجود محدودیت در پذیرش اعضاء
- ارسال دعوتنامه های تدوین ملی (کمیسیون های فنی، برنامه ریزی و ملی) و پیگیری شرکت نماینده کمیته متناظر
- تکمیل فرم معرفی Expert برای کارگروه های الکترونیکی

راهنمای عضویت در کمیته های فنی و فرعی متناظر - سامانه مشارکت در تدوین استانداردهای بین المللی

- 1- به آدرس <https://isd.isiri.gov.ir/#/login> مراجعه و گزینه ورود (پنجره فناوری سازمانی) را انتخاب نمایید.
- 2- یکی از گزینه های "ورود افراد حقیقی"، "ورود افراد حقوقی" را انتخاب نمایید (همان گزینه ای که به هنگام ثبت نام اولیه، انتخاب شده است باید در این مرحله نیز انتخاب گردد).
- توجه: آن دسته از دبیران محترم تدوین استانداردهای ملی که مسئولیت هیات رئیسه کمیته های فنی متناظر را عهده دار نمی باشند، جهت عضویت در کمیته فنی متناظر، باید گزینه ورود افراد حقیقی را انتخاب نمایند.
- 3- پس از تکمیل فیلدهای شماره تلفن همراه و کد امنیتی، یک کد فعال سازی به تلفن همراه از طریق پیامک ارسال خواهد شد.

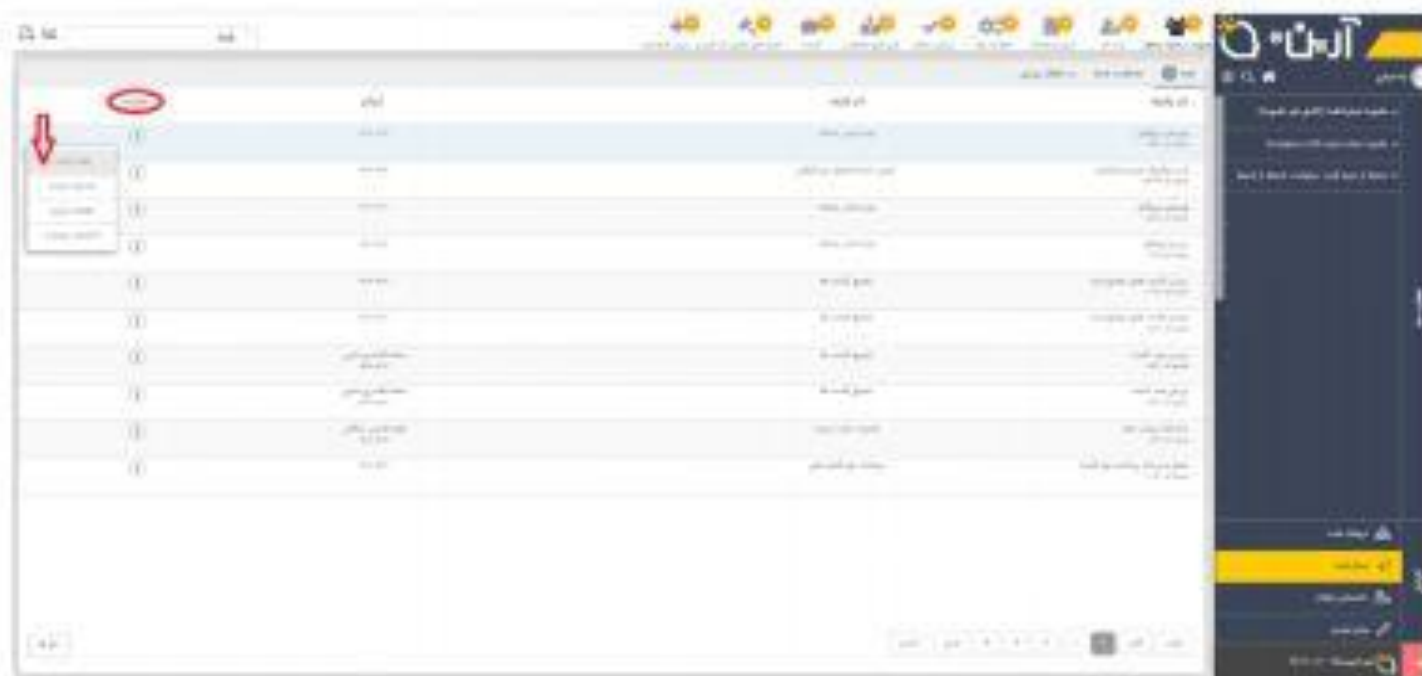
- 4- پس از درج کد امنیتی، اتصال به سامانه مشارکت در تدوین استانداردهای بین المللی انجام خواهد شد.
- 5- پس از اتصال به سامانه، طبق شکل ذیل، در بالای صفحه، بر روی گزینه "عضویت در کمیته فنی متناظر" کلیک کرده و سپس "گزینه سایر اعضا" را انتخاب نمایید. برای مشاهده فرم باید بر روی دکمه نارنجی رنگ "شروع" کلیک گردد.

۶- فرم عضویت را تکمیل و گزینه "ارسال" را انتخاب نمایید.

نکته: جهت رویت و پیگیری مراحل عضویت، ابتدا به پوشه ارسال شده (سمت راست در نوار منگی رنگ) مراجعه نموده و در فهرست درخواست های ارسال شده، در ستون "عملیات"، گزینه نقشه فرآیند را انتخاب نمایید.

در صورت نیاز به راهنمایی با سرکار خانم ضیایی، رابط سامانه (شماره تماس: ۰۲۱-۸۸۶۵۴۰۹۶) تماس حاصل فرمایید.

Thank you for your
attention!

Questions?
Sa.nikbin@gmail.com

